

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV / 859-0 / 2014	
Érkezett:	2014 APR 25.	
Példány:	3	Kezelőiroda: R1
Melléklet:	3x3 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Káposznyák István ([REDACTED]) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Debreceni Járásbíróság 73. Szk. 703/2014/4. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény VIII. cikkének (1) bekezdését.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A Debreceni Járásbíróság a fenti számon 2014. március 12. napján hozott jogerős határozatot a Debreceni Rendőrkapitányság által ellenem indított 09801/6045/2013 szabálysértési eljárásban. Döntése eredményeképpen hatályban tartotta a rendőrségi határozatot, mely velem szemben a gyülekezési joggal visszaélés szabálysértése miatt figyelmeztetést alkalmazott.
2. Álláspontom szerint a meghozott döntés sérti az Alaptörvény VIII. cikkének (1) bekezdése által elismert gyülekezési jogot („mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez”).
3. Közvetlen érintettséget egyértelműen igazolja, hogy az eljáró hatóságok velem szemben – Alaptörvénybe ütköző módon – szankciót szabtak ki, mely ugyan a legendyhebb negatív szabálysértési jogkövetkezmény, mégis megbélyegző arra nézve, akivel szemben alkalmazzák. Különös olyan helyzetben, hogy az ügy kapcsán a nevemet helyi és az országos média aktivitása révén sokan megismerték.
4. Az ügy tényállásához tartozik, hogy 2013. november 21. napján reggel 8 óra körüli időben néhány társammal egy nagyon rövid közterületi megmozdulást tartottunk. Ennek célja az volt, hogy felhívjuk a város polgárainak figyelmét arra, hogy szükséges lenne kivizsgálni, egyes városi vezetők novemberi floridai utazásának finanszírozási körülményeit. A megmozdulás teljes mértékben békés volt, a forgalmat semmilyen módon nem akadályozta és nem járt emberek tömeges mozgásával.

E jellegre tekintettel a nyilvános megmozdulás nem igényelt bejelentést, a szabálysértési hatóságként eljáró Debreceni Rendőrkapitányság és a Debreceni Járásbíróság mégis

megállapította, hogy a rendezvény késedelmes bejelentésével elkövettem a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) 189. §-ának (3) bekezdése a) pontjában meghatározott „gyülekezési joggal visszaélés” szabálysértését.

A bíróság álláspontjának Alaptörvénybe ütköző mivoltát a 78/2008. (V.29.) AB határozatban (továbbiakban Ab. határozat) kimondott rendelkezésekre és azok indokaira alapozom.

A fenti, 2012 előtt hozott határozat azért releváns, mert az Alkotmánybíróság (Ab.) következetes álláspontja, hogy az Alaptörvény hatályba lépése után indult ügyekben döntései indokolásához felhasználhatja az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott határozataiban szereplő érveket, ha „az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges” [22/2012. (V. 11.) AB határozat]. Hozzátette azt is, hogy „a korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja” [13/2013. (VI. 17.) AB határozat].

Megállapítható, hogy az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése és az 1949. évi XX. törvény 62. § (1) bekezdése a békés gyülekezési jogot lényegében azonos tartalommal ismeri el (az előbbiekben már idézett alaptörvényi rendelkezéshez képest a korábbi alkotmány úgy fogalmaz, hogy „A Magyar Köztársaság elismeri a békés gyülekezés jogát és biztosítja annak szabad gyakorlását”). A döntés meghozatala óta eltelt időszakban sem a gyülekezési joggal összefüggő jogszabályi háttérben, sem az Alkotmánybíróság esetjogában nem következett be olyan változás, amely miatt ne lennének figyelembe vehetők a hivatkozott döntésben kifejtett jogi érvek. Erre tekintettel az Ab. határozat tartalma a jelen ügy megítélésékor figyelembe vehető.

A bíróság végzése azért Alaptörvénybe ütköző, mivel a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (továbbiakban Gytv.) 6. §-ának kiterjesztő értelmezést adott, és azt alkalmazhatónak tartotta az általam bejelentett közterületi megmozdulásra. Ezen értelmezés következményeképpen pedig alkalmazta velem szemben a Szabs. tv. 189. §-ának (3) bekezdése a) pontját, és ezért fenntartotta a Debreceni Rendőrkapitányság által hozott határozatot, melyben a Szabs. tv. idézett rendelkezése alapján – mivel a rendezvény szervezésével összefüggő bejelentési kötelezettségemet a Gyülekezési jogról szóló törvényben erre meghatározott határidő megsértésével teljesítettem – figyelmeztetést alkalmazott.

Az Alaptörvény ellenességét az AB határozat indokolásában foglaltakra tekintettel látom fennállni.

Az AB határozat 1. pontja megállapítja, hogy a gyülekezési jog kiterjed az előzetes szervezés nélküli gyűlésekre. A 2. pontban pedig az Ab. kimondja: a Gytv. 6. §-ának alkalmazásakor alkotmányos követelmény, hogy a bejelentési kötelezettség a közterületen tartandó szervezett rendezvényekre vonatkozik.

A rendelkező részben foglaltakat alátámasztó érveket az indokolás IV. szakaszának 3.1. és 5.1. részei tartalmazzák. A 3.1. pont alatt tisztázza a testület, hogy mit ért békés célú, spontán (előzetes szervezés nélküli) gyűlések fogalmán. Az Ab. álláspontja szerint tipikusan kétféle közterületi gyülekezés sorolható a spontán gyűlések közé. Az egyik a „valóban spontán gyűlések” köre, melyek „nem előre eltervezett és megszervezett módon jönnek létre, hanem több személy egymástól többé-kevésbé független cselekvése eredményeként”. Másodikként említi az ettől némiképp eltérő „villámcsődületet” (flash mob). Ennek definícióját is megadja: „olykor művészi, máskor inkább politikai célú megmozdulások, amelyekben a résztvevők gyors információcserét (például internet, mobiltelefon) követően rövid időre (általában csak percekre) összegyűlnek, és figyelemfelkeltő, meghökkentő megjelenésükkel hívják fel a figyelmet magukra és az így megjelenített gondolatokra.”

A fogalmi tisztázás érdekében az Ab. ugyanezen a pont alatt rögzíti, hogy mindkét közterületi gyülekezésfajta a spontán gyűlések körébe tartozik, és ezektől különbözteti meg azokat a szervezett rendezvényeket, amelyeket „a rendezvényre okot adó esemény miatt rendkívül rövid időn belül lehet csak megtartani, mert a rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna.”

Az Ab. az 5.1. pont alatt alkotmányos követelményként rögzíti, hogy a Gytv. 6. §-a nem vonatkozik a 3.1. alatt tárgyalt előzetes szervezés nélküli spontán gyűlésekre. Ennek indokaként azt írja, hogy „a bejelentés tartalmi elemeit felsoroló 7. § szerint a tervezett rendezvénnyel kapcsolatos adatok és előzetes becslések bejelentését írja elő. Ugyanakkor a spontán gyűléseket tervszerűen nem készítik elő szervezők, és nincsen előre meghatározott útvonaluk, napirendjük, rendezők stb.”

Lényeges kiemelni, hogy az Ab. az alkotmányosan védett és bejelentési kötelezettség alá nem tartozó villámcsődület fogalmi elemei között nem említi a teljes szervezés-nélküliséget. A villámcsődület meghökkentő, figyelemfelkeltő jellege valamiféle szervezést mindenképpen igényel, e nélkül magát a célját sem érhetné el. Az Ab maga is rögzíti, hogy a résztvevők „gyors információcserét” követve gyűlnek össze. A figyelem kiváltásához nagyon is szükség lehet szervezésre, de ez a fajta szervezés nem az, amelyet az Ab. a bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozónak minősít. A testület szóhasználatából egyértelműen kitűnik, hogy azok a közterületi gyülekezések minősülnek szervezettnek (és így bejelentés-kötelesnek), amelyek esetében magának a rendezvény lebonyolításához, zavartalan megtartásához szükségesek a szervezési munkálatok (útvonal meghatározása, napirend készítése, rendezők megnevezése).

Az ügyben eljáró szabálysértési hatóság, és a bíróság által megállapított tényállásból egyértelműen következik, hogy az eljárás tárgyát képező közterületi gyülekezés a villámcsődület kategóriájába tartozik. Ez volt a szervezők szándéka is, és ez tűnik ki az esemény megvalósulásának objektív körülményeiből is. A megmozduláson mindössze néhány személy vett részt, akik meghökkentő módon hívták fel a figyelmet a város közléte szempontjából igen fontos korrupciógyanús esetre. A megmozdulás néhány percig tartott, így az Ab. villámcsődületről adott definíciójának a megmozdulás minden szempontból

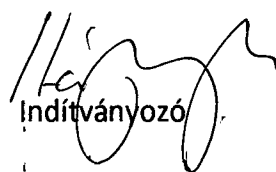
megfelelt. A „gyors információcsere” követelménye is teljesült, hiszen egy késő novemberi napon, délután 4 óra után merült fel az ötlete a villámcsődület megszervezésének, melyre épp a figyelemfelhívó hatás elérése miatt aznap már nem is kerülhetett volna sor a sötétedés miatt, de másnap a lehető legkorábbi időpontban megvalósult az akció. A lehetséges félreértés elkerülése végett, kezdés előtt fél órával be is jelentettem a megmozdulást rendőrségen, bár ez nem lett volna a kötelezettségem.

A bíróság tévesen, és Alaptörvény ellenesen határozott meg egy plusz, nem létező követelményt a villámcsődületté minősítéssel szemben. Az Ab. ugyanis a fentiekben részletezettek szerint nem követeli meg a teljes spontaneitást, teljes szervezés nélküliséget. Amennyiben a járásbíróság álláspontját fogadnánk el, akkor minden „flash mob” bejelentési kötelezettség alá esne, hiszen épp a figyelemfelhívó, meghökkentő jelleg igényel valamilyen szervezést, információcserét. Így az Ab. iránymutatása alkalmazhatatlanná, feleslegessé válna.

Mindezekre tekintettel kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy alkotmányjogi panaszomnak adjon helyt, és a Debreceni Járásbíróság fenti számú végzését megsemmisíteni szíveskedjen, mivel az Alaptörvény ellenesen tartotta hatályban velem szemben alkalmazott szabálysértési szankciót. Amennyiben az Alaptörvény VIII. cikkének (1) bekezdése szerint értelmezte volna a Gytv. 6. §-át, akkor meg kellett volna velem szemben szüntetni a gyülekezési joggal visszaélés szabálysértése miatt indult eljárást.

5. Azért fordultam az Alkotmánybírósághoz, mert a járásbíróság e határozatával szemben a Szabs. tv. 116. § (3) bekezdése alapján nincs helye más jogorvoslatnak. Ennél fogva a Kúria előtt sincs folyamatban felülvizsgálati eljárás, illetve perújítást sem kezdeményeztem.

Kelt: Debrecen, 2014. április 21.

Indítványozó

Mellékletek:

1. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
2. Érintettséget alátámasztó dokumentumok (bírósági végzés, személyi igazolvány és lakcímkártya másolata)